

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS PAŠVĖSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS.

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 8, 1910 M.

No. 36.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1900, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

SEPTYNIOLIKTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — Efez. IV, 1—6. — Broliai: Meldžiu jus aš, Viešpaties kalins, idant vaikščioutumite priderančiai jusų pašaukime, kuriuo esate pavadinti; su visokiu nusižeminimu ir romumu, su kantrybe, kęsdami viens kitą meilėje; rupindamies užlaikyti dvasios vienybę per romybės ryšį. Vienas kunas ir viena dvasia, kaip ir pašaukti esate vienoje viltyje jusų pavadinimo. Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas; Vienas Dievas ir Tėvas visų, kursai yra ant visų ir per visus ir visuose mumyse.

Evangelija. — Mat. XXII, 35—46. — Anuo metu atėjo farizėjai pas Jėzų, ir paklausė jo vienas jų mokytas įstatyme, gundindamas jį: Mokytojau, kuris yra didis prisakymas įstatyme? Tarė jam Jėzus: Mylėsi Viešpatį Dievą tavo iš visos tavo širdies, ir iš visos tavo dūšios ir iš visos tavo nuomonės. Šitas prisakymas yra pats didysis ir pirmas. O antras panašus į jį: Mylėsi tavo artimą, kaip pats save. Ant tų dviejų prisakymų remiasi visas įstatymas ir pranašai. O farizėjams susirinkus, paklausė jų Jėzus, tardamas: Kas jums rodosi apie Kristų? Keno yra sunus? Tarė jam: Dovido. Tarė jiems: Kaip-gi Dovidas vadina jį dvasioje Viešpačiu, sakydamas: Tarė Viešpats mano Viešpačiui sėdėk po mano dešinės, kolaik nepaguldysiu tavo neprietelių suolo po tavo kojų? Jei tadą Dovidas vadina jį Viešpačiu, kaip-gi yra jo sunumi? Ir niekas negalėjo atsakyti jam žodžio ir nuo anos dienos niekas nebedrįso daugiau jo klausti.

TIKRAS KRIKŠČIONIS.

Šv. Paulius, pas Efeziečius rašydamas, sako: “Meldžiu tada jus, idant vaikščioutumite priderančiai pašaukime jusų, kuriūmi pavadinti esate.” Kiekvienas katalikas privalo sau į širdį imti tą apaštalo įsakymą. Visi mes, kaip ir Efeziečiai, krikščionimis negimėme ir todėl prie dangaus laimės jokios neturėjome teisės. Ne dėl savo nuopelnų tik iš Dievo malonės tapome apkrikštyti, apturėjome tikėjimo dovaną, buvome priskaityti prie Šv. Bažnyčios narių, ir priimti į Dievo šeimyną, pakelti į garbę mylimųjų Dievo vaikelių. Žodžiu sakant, kiekviens iš mūsų tapo krikščioniu, Kristaus šalininku ir pasekėju, Jo žodžio klausytoju ir Jo šventos valios pildytoju. Koks augštas yra tai pašaukimas būti pasekėju Jėzaus Kristaus, tikro Dievo ir tikro žmogaus! Kaip reik rūpintis, idant atskančiai tokiam pašaukimui gyventi, mąstyti, kalbėti ir veikti! Te tie, kurie į mus veizi, matytų, jog mes krikščionys esame ne vien tik iš vardo!

Jei gerai suprastumėm, kas tai yra būti krikščioniu, sektumėm, ištikro, apaštalo patarimą ir priderančiai vaikščioutumėm pašaukime, į kurį be jokių savo nuopelnų buvome pakviesti, parodytumėm svietui, kas tai yra būti Kristaus mokytiniu, kasdieniniu savo gyvenimu duotumėm pavyzdį kokios yra galybės, tiesos ir įtekmės Kristaus mokslas ir Sakramentai; žodžiu, parodytum svietui Kristų, duotumėm žmonėms pažinti ir pamylėti Tą, kuris yra jų Viešpats ir Išganytojas.

Kadangi pasekėjais esame To, Kuris buvo “romus ir nužemintos širdies”, mes taip-pat privalome pasielgti, anot apaštalo žodžių: “su visokiu nusižeminimu ir romumu, su kantrybe, kęsdami viens kitą meilėje.” Mūsų žodžiai, darbai ir pasielgimai neturėtų nešioti ant savęs mažiausio išdidumo ar puikybės ženklo. Tikras krikščionis yra pakenčiančiu (tolerantišku), bet ne prasmėje abejutiškumo kas link tiesos ir Dievo teisių. Krikščionies tolerancija yra tai meilė. Dievas nekenčia nusidėjimo, bet pakenčia ir pasigaili nusidėjėlio. Taip reik ir mums daryti. Atmindami savo silpnybę iš vienos pusės ir jogei kiekviena dorybė, kurią turime, yra ne mūsų nuopelnas, bet Dievo malonės vaisius ir jogei kiekvienas žmogus, geras ar blogas, žemai ar augštai stovintis yra lygiai su mumis mylimas Dievo vaikelis, mes turėtumėm būti pakenčiančiais ir kantriais dėl kitų silpnybių ir klaidų. “Rūpindamiesi, sako toliau apaštalas, užlaikyti vienybę Dvasios per ryšį ramybės”. Tikras krikščionis nėra abejutiškas kas link vienybės ir ramybės Bažnyčios, bet dėl jos darbuojasi, nes ta vienybė Bažnyčios ant žemės yra paveikslu vienybės ir meilės Trijų Dieviškų Asmenų danguje. Viena tėra gelbstanti Dievo Bažnyčia ant žemės, kaip yra “vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas ir vienas Dievas, visų tėvas.”

S.

“TĖVYNĖS” REDAKCIJAI.

Tamistos nedarote skirtumo tarp tautiečių ir “tautiečių” (kabėse). O skirtumas yra nemažas. Pirmieji, garbina Dievą—Sutvertoją, antrieji garbina Šliupą, vadindami jį, savo Kurėjų—Kurėju. Šliupo garbintojų mes neskaitome partija, tik sekta, t. y. sui generis klaidingu tikėjimu*), kaip antai marijavitai su savo močiute—Kazlauske (“Keleivyje” juk Šliupas tėvu Jonu kartą buvo vadinamas). Tokių tautiečių mes kratomės. Bet tatai mums nekliudo ištisų priklausyti prie tautiečių arba, gramatiškiau kalbant, tautininkų partijos.

*) No. 33 “Draugo” mes tai pažymėjome.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Mariampolė. Ukininkas Gustaitis prasigyvenęs nusišandė nuomonę gana didelį dvarą Mikališkį, Mar. pav. Bet pat pradžioj savo dvarponystės pasirodė labai nemandagiais pasiūlgimais: susipykęs su savo užvaizda N., jisai apskundė jį žemskiams, kad tasai prilaiko revolverį, neturėdamas leidimo. Negana to — nusiuntė savo „fajetoną“ (puikią bričką), kuriame parsivežė žemskius savo dvaran, kad tie padarytų kratą pas N. Šie kratą padarė ir revolverį atėmė. Kada potam N. norėjo atsitraukti ir išvažiuoti, tai jam Gustaitis nedavė arklių ir kol tas tris dienas jieskojo arklių, p. Gustaitis nedavė jam valgyt.

But smagu, kad kuodaugiau dvarų pereitų į mūsų valstiečių rankas ir gerai padarė p. Gustaitis, duodamas tokį pavyzdį, tik tai labai gaila, kad jisai, pasidaręs dvarponiu, paliovė buvęs žmogumi.

Anykščiai (Ukmerg. pav.). Liepos 17 d. pas knyginką Laskauską buvo krata. Pirmiausia krėtė gyvenamuose namuose, o paskui knygyne. Išvertė visas pakampes, net patalines. Paėmė daug knygų ir kelis laikraščius. Knygos visos cenzūros nedraudžiamos ir per rubežių gabenant muitas užmokėta.

Pernarava (Kauno pav.). Liepos 4 d. buvo vakaras; vaidino Šiaulių draugijos „Varpas“ artistai dramą „Intelligentai“. Žmonių buvo gana daug, nors bilietus pardavinėjant Eirogalos valsčiaus viršaitis ir atkalbinėjo nuo vakaro, sakydamas, jog verčiau buteliuką už tuos pinigus išgerti.

„Lietuvos Ukininkas.“

Naumiestis (Suv. gub.). Rugpiučio 3 dieną (n. sk.) Liesnistvos valstiečių buvo sueiga. Svarstė įvairius dalykus, tarp kurių pirmą vietą užėmė mokyklos reikalai. Dabar Liesnistvos valsčius turi 4 mokyklas, iš kurių viena valstiečiai savarankiškai užlaiko, o prie pastarųjų, 3-jų, dar naujai valdžios įsteigtų, prideda po 100 rublių metams. Svarstant mokyklų reikalus, valstiečiams stokavo vienybės ir santaikos, ir delei to kilo nemaži ginčai ir reikavimai. Pagalios, paausinę gerai burnas, nutarė sudėti pastatymui namų mokykloms ir nupirkimui žemės prie jų 6 tūkstančius rub., o kitą tiek pažadėjo duoti valdžia.

Lukšiai (Naum. pav.). Lukšiuose yra murinė mokykla. Mokytojas katalikas, su šeimyna kalba lenkiškai, o su žmonėmis ir lietuviškai. Mokymas ne kam tikęs. Prie mokyklos yra nemažas sodelis, bet apleistas. Mokykla kaip murinė, tai, žinoma, žiemą šalta, o mokytojas kurena ją labai retai. Užtat vaikai dažnai serga.

Rozalinas (Panev. pav.). Čion pastatyta nauji mediniai namai 2-klesai mokyklai. Buto pastatymas parėjo valsčiui apie 6 tūkstančius rublių. Užtaigi dabar turim gražų, 2 gyvenimais rumą mokyklai, kurs dabina visą miestelį. Apačią užima mokytojams kambariai, viršų gi pati mokykla. Kambarių 1 mokytojui keturi, antrajam ir trečiajam po 3 ir dar virtuvė. Kambariai mokyklai tėra tik du, nors labai didi ir šviesūs, gali talpinti lig 200 mokinių. Jeigu direkcija šį metų atidengtų čion dviklesę

mokyklą, tai atsivertų nauja vieta mokytojais (nes norima, kad viena iš mokytojų būtų moteriška) ir geistina but, kad užimtų tą vietą lietuvių. Pirmuoju mokytoju turbūt pasiliks vienklesės mokyklos baltgudys Pozniakas, kurs jau suvirš 10 metų čion mokytojauja; antru yra lietuvis Požemeckas, kurs su laiku žada mesti mokytojavęs, o dabar knisas vien po knygas. Vieta čion graži: iš vienos pusės jaunas pušynas, iš antros — upė Daugynė.

„Mokykla“.

Airiogala (Kauno pav.). P. Tadas Daugirdas su p. Krzlvieku iš Varšavos kasinėja Derbutų pilį, ant Dubisos kranto, kur pastatytas mirusiam p. Bielskiui kryžius. Tai pilei ištirti paskirta yra pusantro šimto rublių; žinoma, tai nedaug, kadangi darbininkai, kurie kasa žemes, darbymetės laiku — brangiai apmokami. Ligšiol nieko ypatingo nesurasta, apart kelių peilių, geležėlių ir šiaip jau nepribotos vertės mažmožių. Atkasta akmenis vidutinio didumo, sudėti tarsi kokioj tvarkoj. Ką tai reiškia, sunku kol kas spėti.

Balninkai (Aukm. pav.). Ant Piršenos ežero kranto du vaikinai išėjo su šaudykla. Bešaudant 15 metų vaikiną persovė savo draugą už save jaunesnį, šatrai pataikė tiesiai į galvą. Dabar išvežtas į Aukmergę gydyti. Kur gimdytojų protas duoti šautuvus vaikams?

Pagiriai (Ukm. pav.). Musų miestelio monopoliui suėjo 13 metų. Darant apyskaitą pasirodė, kad per 13 metų apyvartos turėjo 120 tūkstančių rublių. Tai mat kokią sumą pinigų mažos aplinkės žmonės sudėjo. Dar daugiau savo pinigų žmonės sunešė į alines. Kiek gero galima būtų padaryti už tokią sumą! Vartotojų draugijai eina neblogai. Per praėjusį pusmetį turėjo apyvartos 11 tūkstančių rublių. Dar geriau eitų, kad sąnariai geriau suprastų savo draugijos naudą. Dabar randasi pačių sąnarių, kurie, aplenkdami savąją sankrovą, eina prie žydelių, sako: kam mės pirksime savojoje, juk šiais metais žadėjo pelno nedalyti.

Raginėnai (Šeduvos par., Pan. pav.). Čia prieš keletą savaitų į mūsų sodžių atvažiavo kasinėti senobės kapinių visų gerbiamas tautietis Dr. J. Basanavičius. Bet ūkininkai J-nas ir L-nas jau nepavelijo kasinėti savo rėksmais. Po dviejų savaitų nuo mūsų gerbiamojo tautiečio išvažiavimo, atvažiavo rusas Abramovas. Jam, kaip guzikuotam, leidė ukininkas J-nas kasinėti, bet ukininkas L-nas pervaikščiojęs keletą dienų su šakėmis apie tą rusą ir gerokai jį įbauginęs, nedavė jam kasinėti.

Medinai (Ukmergės pav., Vidiškių par.). Čionai keli sargybiniai sugavo didžiausį Kauno gub. vagį, taipogi ir tą ukininką, pas kurį rado tą vagį. Daug atrado pas jį visokių drapanų. Sako buk tai jis pasakęs dar apie kelias dešimtis vagių.

Vidiškiai (Ukm. pav.). Degtinės vaisiai. A. U. pasigėręs nuvirto bulbėsna ir ten gavo galą.

Neperseniai kitas žmogus važiavo namo pasigėręs, ir užvažiavęs ant aūgšto kalno, puolė su vežimu ir su arkliu nuo kalno ir taipogi galą gavo.

Biržai (Panevėžio apskr.). Musų miestelyj randasi keturklesė miesto mokykla; kolkas tėra atidaryta pirma ir antra klesė, bet nuo šio rudens bus atidaryta ir trečia

kleso. Mokslas mokykloj gerai pastatytas; mokinama taip pat naujosios kalbos: praneužiška, vokiška ir lietuviška kalba. Mokyklon priimama berniukai ir mergaitės; i metus pastojant nelabai žiurima, jei tiktai būtų egzaminai gerai išduoti: priimama pirmon kleson 16 ir 17 metų. Pastojant pirmon kleson reikia tiek pat mokėti, kaip ir pastojant gimnazijos pirmon kleson.

“Vienybė”.

Kunigų permainos Seinų vyskupijoje. Pasaulinė vyriausybė užtvirtino šiuos kunigus į naujas vietas: kun. Stankaitį, Slabados vikarą, į dvasiškuosius tėvus Seinų Seminarijai, kun. Krūvelį Martyną vikaru į Liubavą, kun. Adomaitį Pranciškų į Kaimelį ir kun. Luniewski į Vizną.

Pakruojus (Panevėžio apskr.). Miestelis vidutiniškas, ant Kruojos upės krašto. Nemaža yra žydų sankrovų, o keletas ir krikščioniškų. Labai nuostabu, kad Pakruojiečiai neįsitaisto Vartotojų Draugijos kuri būtų labai čionai reikalinga. Girdėti ir žmones dejuojant, kad Vartotojų Draugijos nėra, sako—su mielu noru prisidėtumėm ir palaikytumėm, kad tik atsirastų vadovai-inkūrėjai.

Kaip Vartotojų Draugiją įsteigti, galima sužinoti ir pas kaimynus Linkuviečius arba Pašvitiniečius. Pagalios tikiuosi, kad rasis ir Pakruojiečių, kurie Vartotojų Draugija pasirūpįs, o sankrova ten galėtų puikiai gyvuoti.

Šiauliai. Didelių dvarų savininkas Nariškinas pardavė valstiečių bankui apie 7 tūkst. dešimtinių žemės. Visa žemė dalinama rusams—atėjunams, o iš vietinių gavo nusipirkti tik vienas valstietis Briedis. Strepeikių dvare žadama pastatyti cerkvė. Tos žemės norėjo nupirkti vietiniai valstiečiai, bet jiems atsakyta. Kaip kurie jų norėjo paduoti dūmon skundą, bet diduma pasibijojo dėti po skundu savo parašus.

Vilnius. 13 (27) liepos “Rūtos” salėje vaidinta p. Vydušo drama “Ne sau žmonės”. Pačiam veikale nors per daug yra simbolizmo (paslaptinumo), bet taip nemažai gražių ir sveikų minčių. Gaila tik, kad vaidintojai, o ypač Visuomis, taip nemokamai atliko savo roles, kad, Dieve, mus saugok nuo tokio pasilinksminimo. Ištikro keista! Vilniun suvažiavo inteligentų iš įvairių Lietuvos kampečių—ir prieš tą parinktą publiką taip žemai pasirodyti. Kas gi mus, lietuvius, gerbs, jei mes patįs savęs pagerbti nemokame?

Labai gražus buvo p. Žmuidzinavičiaus gyvieji paveikslai, piešiantis vaizdelius iš lietuvių gyvenimo būdų ir dabartiniais laikais.

Gelgaudiškis (Naum. apskr.). Pas mus paskutiniu laiku pradėjo gaišti gyvuliai. Dvar. Komaro nugaišo apie 15 karvių, kurios jam buvo brangiai atsiėjusios, su “aukso medaliais”, ir 3 nugaišo vargšų kumetėlių. Nuostoliai dideli.

Marcinkonįs (Trakų ap.). Beveik per 2 savaites mūsų apielinkėje nebuvo lietaus. Saulutė taip išdžiiovino mūsų smiltyno žemele, jog kas buvo pasodinta—viskas išdžiūvo, o labiausia kenkė bulvėms, tai kad vietomis pageltonavo, arba ir visiškai nudžiūvo. Žmonelės melste meldė Dievą lietaus, antgalo ir davė Dievas lietaus, bet tokio smarkaus, kad mažai kas iš senesnių žmonių gali atminti.

Apie 1 valandą pasirodė iš pietų pusės mažas juodai-

pilkas debesėlis, kuris pamažu kėlėsi vis augstyn ir augstyn ir 2 valandai tik ką prasidėjus pasigirdo perkūnijos, tuoju pašoko vėjas, išsklaidė tą debesėlį po visas puses ir pradėjo iškarto pamažu lyti, paskiau kuo toliau vis smagiau ir antgalo kad lijo tai lijo, vanduo nuo augštesnių vietų bėgo į klonis, upelius, su savim drauge nešė ką tiktai sugriebdamas ir kas tiktai buvo jam ant kelio pasi-
maišęs.

Dauguma pirkių, kurių buvo silpniesni stogai, liko prilytos taip, kad kibiru reikėjo nešioti vandenį laukan.

Tasai lietus buvo 23 liepos.

“Šaltinis.”

Vabalninkas, Panev. apskr. Čypėnų valsčiaus raštinėje 4 birželio d. pavelijimu žemiečių viršininko Orlovskio, paremtu paliepimu Kauno gubernijinės tarybos, buvo sušaukta visuotina valsčiaus rinktinių sueiga apsvarstyti priėmimo į tąjį valsčių norinčiųjų prisidėti kaimynų Stumbriškio valsč.: Bedelių, Trasykių ir Viktoriškių kaimų. Didžiuma balsų: 40 prieš 37 nutarta: nepriimti minėtųjų kaimų į savo valsčių. Anie kaimiečiai neatsilankė su bent keturiomis bačkutėmis alaus, keletu bonkučių degtinės. Minėtieji 40 balsų, tarp kurių buvo ir net vienas teisėjas, vienbalsiai to reikalavo. Prie sutinkančiųjų prigūlėjo visa valsčiaus valdyba: vaitas, 13 seniūnų ir kasininkas su keletu blaivių rinktinių. Pasirodo, kad ir Čypėniečius, kitą kart gana pasižymėjusius įvairiais pažangiais nutarimais, alumi ir degtine galima pakampiais pavedžioti ir viską padaryti. Iš priėmimo minėtųjų kaimų į savo valsčių būtų vien tik nauda buvusi: mažesni valsčiaus mokesniai bebūtų reikėję mokėti. Liūdna.

Šiauliai. Tifliso banko ekspropriacijos atbalsiai. Keletas lietuvių—išeivių, grįždami iš Amerikos, išsimainė New Yorko banke pinigus, gavę iš ten vietoje Amerikos pinigų rusiškuosius. Atsivežę juos čionai Lietuvon, norėjo iškeisti Šiaulių pinigynę, bet čia jų tuos pinigus atėmė, išdavę tik kvitus, juos pačius gi perdavė tardytojui: mat, tie pinigai pasirodė išplėsti per Tifliso banko ekspropriaciją, kur buvo išvogta arti 700 tūkst. rublių. Negalėdami tų pinigų Rusijoje išleisti, plėšikai iškaišiojo juos po užsienių bankus. Dabar dėl tų pinigų jau suimta du žmogū, iš kurių jau atimta 1500 rub. tokių pinigų: iš jų vienas dargi patsai abėjodamas, ar ir jo nebus bent vogtieji pinigai, atsinešę parodyti pinigynan, kur ir persitikrino kad taip, nustojęs pinigų ir pats kalėjiman pakliuvęs. Juos, matomai, tardys dėlei paties išplešimo ir jeigu kaip, gabens dar į Tiflisą dėlei tardymo, jeigu iš karto neišsisteisins. Tik greičiausia, kad tardytojas paleis juos, ypač kad toksai atsitikimas vėl atsikartojo su kitais jau žmonėmis, tame pačiame banke mainiusiais pinigais. Blogiausia gi tai, kad nukentėjusieji nustos savo sunkiai uždirbtųjų pinigų, kadangi vargu bus prirodyti, kad tikrai tie, o ne kiti pinigai išmainyti Amerikos banke ir bankas atlyginti nelabai norės.

“Viltis”.

Vilnius. Girdėjome, jogei šių metų pabaigoj išeisianti pagalios Lietuvių Kalbos Gramatika, surengta Jablonskio, Bugos, Šlapelio ir kt. Pirmiau pasirodysiant I sątaikos dalis, o kitais metais kita jos dalis ir etimologija. — Lauk sime, bet baugu, kad ir šiuo kartų neapsiviltume.

“Liet. žinios”.

IS LIETUVISKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.**BALTIMORE, MD.**

Liepos mėnesyje buvo čia apvaikščiojimas 500 metų sukaktuvės kovos ties Žalgiriu. Iškilmes surengė katalikai ir laisvamaniai. Šie pastarieji nežinia kokiems galams parsikvietė J. Šliupą, da-gi katalikų draugijoms, uždraudė nešti vėliavas, sakydami: "kryžio-kų čia nereikia". Tai tau ir eiti išvien su laisvamaniais! Kas bu-vo kalbėta susirinkime, apie tai rašė J. iš Lietuvos "Žvaigždės" 31 No. Aš nekartosiu.

Rugpiučio 15 d., dienoje P. Šv. Ėmimo Dangun, buvo ir-gi tāsynės tarp katalikų ir laisvamanių. Siuvėjų "šapo-se" ėjo balsavimai, ar tą dieną švesti ar dirbti. Vienose buvo daugiau katalikų, tai "šapos" buvo uždarytos ir laisvamaniams prisiėjo švesti kad ir smuklėje, kitose laisvamaniai paėmė viršų, ir katalikai tapo priversti dirbti. Bet bažnyčia vis dėlto buvo pilnintėlė maldingų žmonių.

Rugpiučio 24 d. atsilankė čia kun. Vincas Dragunevičius, Brocktono klebonas, ir kelias dienas viešėjo pas savo gimines. Su savo pusbroliu, Jonu Karalium, at-lankė sostinę Washingtoną.

J. Lapelis.**WAUKEGAN, ILL.**

28 d. Rugpiučio mėn. atsiliko čia iškilinė šv. Baltramiejaus Apaštalo, lietuvių parapijos patrono. Iškilmingą sumą atlaikė kun. Džiakonas M. Kriaučiūnas iš Chicagos, vietiniam klebonui kun. M. Krušui ir klerikams iš Chicagos asistuojant. Paskiau po sumai dailų pamokslą pasakė kun. A. Ežerskis iš Chicagos.

Iš pradžios gerbiamas kun. E. trumpai ir aiškiai pa-pasakojo šv. Baltramiejaus gyvenimą, kuris yra pilnas puikių pavyzdžių mums katalikams. Ant galo prirodyda-mas naudingumą katalikiško tikėjimo, ragino klausyto-jus, idant imdami pavyzdį šv. Baltramiejaus stipriai lai-kytusi tikėjimo ir bažnyčios.

Bažnyčia buvo perpildyta žmonių, karštai meldančių prie Dievo ir atiduodančių garbę savo globėjui.

Čia reikia pagirti neatbutinai vietinį kleboną už jo darbštumą ir paraginimą savo parapijonų lankyti bažny-čią.

Pora metų atgal, ant tokių atlaidų čia į bažnyčią su-sieidavo vos tik keletas žmonių. Mat tada klebonavo čia kun. Staškevičius, kuris dabar randasi Lietuvoje. Tada čia buvo viskas apleistas. Bet parėjus kun. M. Krušui į kle-bonus, čia viskas kitaip virto. Bažnyčia tapo puikiai ap-taisyta iš vidaus ir lauko. Suerzinti para-pijonys tapo su-taikinti. Žodžiu sakant, viskas likosi privesta prie tvar-kos. Nors iš pradžios jaunam klebonui ir gana sunkiai prisiėjo dirbti, bet tikras jo pasišventimas viską pergale-jo. Užtaigi garbė mūsų jaunam veikėjui! **A. P. Baltis.**

PATERSON, N. J.

Čia gyvena nedidelis lietuvių burelis, kokie 400 su viršum. Tapo įkurta neseniai S. L. R. K. A. kuopelė. Pri-kalbinti žmonės prie Susiv. buvo sunku, nes daug kenkė laisvamaniai, kurių čia saujalė ir kurie turi savo draugi-

jėlę iš 12 asmenų. Žmonės vadina juos cicilikais arba so-cijalistais. Cicilikų vadovas, negalėdamas pritraukti lie-tuvių prie savo draugijos, susimanė laikyti prakalbas, ku-riose klausytojai girdi vien pludimus ant kunigų, Rymo katalikų bažnyčios, o pamokiminių nei ant nago juodimo. Kuomet lietuviai pradeda šnekėti, kad reikėtų susiorgani-zuoti į parapiją, tai p. Vadovas atkalbinėja: kam čia, gir-di, tos parapijos reikia... Tai mat: katalikai nerangūs, o velnias nesnaudžia.

Vargo matės.**PLYMOUTH, PA.**

Rugp. 30 d. Jonas Jurgonis, 16 metų vaikinai, nuėjo darban į Dodson'o šaftą. Prieš nusileisiant žemyn, jisai sustojo kruvoje su savo maineriu Price'u. Tuomet pribė-go jauna moteriškė, vardu Walton, (po savo vyru Alden) ir išliejo iš bonkutės karbolinės rugšties ant Price'o. Pa-čiam Price'ui mažai teteko, bet užtai Jurgoniui tapo ap-deginta kairioji ranka ir petis, taip-pat veidas aplink kai-riąją akį. Jurgonio motina tuojau apskundė piktadarę už savo sunaus sužeidimą. Walton'utė stovi po 1000 dol. kau-cijos. Vaikino gyvybei joks pavojus negrėsia.

TAUNTON, MASS.

Šitas miestas turi 40,000 gyventojų. Lietuvių randasi 23 šeimynos ir apie 100 pavienių. Geg. 30 d. 1905 m. čia susitvėrė draug. šv. Kazimiero, išsiėmė čarterį iš S. L. A. ir ligšiol dar tebegyvuoja, kaipo to Susivienijimo kuopa. Bet vis dėlto draugija yra grynai katalikiška: jos konsti-tucija reikalauja, kad kiekvienas narys atliktų velykinę priedermę, šiaip jau draugija kviečia kelis sykius į metus pas save kunigą. Rugsėjo 3 d. šita draugija kėlė balių, į kurį atėjo ne tik lietuviai, bet daug lenkų, airių ir pran-cuzų, nes puiki orkestra p. Petro Dambrausko iš Brock-ton'o pavyliojo į salę ir kitataučius. **Ten Dalyvavęs.**

Red. Prierasas. — Gaila, kad grynai katalikiška drau-gija ligšiol priklauso prie S. L. A., kurio organas rašo "Dievas" su mažąja "d" ir šiaip jau įvairiais budais nie-kina katalikų tikėjimą ir bažnyčią. Draugijai pravertėtų užprotestuoti prieš "Tėvynės" redakciją ir pareikalauti nuo jos, kad nustotų užgauliojus jos narių tikiybinius jaus-mus. Juk tie nariai yra verčiami mokėti po 60 centų į metus palaikymui organo, kursai kariauja prieš katalikų bažnyčią! Jeigu S. L. A. vyriausybė protesto nepaisytų ir pavelytų organui toliau užgaulioti organizacijos narių jausmus — tai juk yra S. L. R. K. A.!

DURYEA, PA.

Darbininkų Dieną (rugsėjo 5 d.) buvo čia pašventini-mas naujos lietuvių šv. Juozapo bažnyčios. Kadan-gi tą die-ną vyskupas M. J. Hoban turėjo buti Montrealyje, Eu-charistiškame kongrese, tai bažnyčią šventino kun. J. Ku-ras iš Scranton'o. Apeigose dalyvavo sekantieji kunigai: A. Kaupas (lyglaikinis klebonas), J. Inčiura iš Wanamie, A. Šaulinskas iš Plymouth'o, A. Baranowski (lenkas) ir Geo. Stopper (vokietys) — abu iš Duryea. Mišias at-laikė kun. Inčiura, pamokslą pasakė kun. Šaulinskas. Pittstono parapijos giesmininkai labai gražiai atgiedojo

Rosewig'o mišias. Parodoje dalyvavo vietinis miestelio viršininkas (burgess) ir advokatas J. S. Lopata. Vaikščiojo vietinė šv. Juozapo ir kelios lenkų draugijos. Pittston'o draugijos atsisakė parodoje dalyvauti.

Bažnytėlė medinė, kontraktas — 8,500 dol.; išmokėta apie 2,000 dol.; suolų dar nėra; žmonėms prisiėjo stovėti statiams — kaip Lietuvoje. Kunigo dar nėra, ir su dideliu vargu jisai galės buti užlaikytas. Ligišiol šita parapijėlė yra kun. A. Kaupo, Pittston'o klebono, globoje.

Rep.

SCRANTON, PA.

Teisėjas Newcomb paskyrė tolesniam nagrinėjimui lietuvių bažnyčios bylos 12 d. rugsėjo šių metų. Iš to pasirodo, jog parapijos reikalai toli dar nėra pabaigti ir jog "žmonės" neatėmė bažnyčios nuo vyskupo, kaip tai yra pagarsinta kituose laikraščiuose.

Rep.

Iš Amerikos.

Sugavo jaunų niekadėjų bandą.

Hammond, Ind. Vietinė policija ir detektyvai gelžkelio Nickel Plate areštavojo vienuoliką jaunų vyrų, kurių jauniausias yra 14, o vyriausias 20 metų. Apskūsti jie už bandymą, pasidalinus į dvi dali, išsokdinti traukinį iš rėlių tarp Hammond ir Burnham ir už naikinimą gelžkelio nuosavybės iš keršto, jog kompanija pavarė juos nuo darbo.

Straikieriai laimėjo.

Peoria, Ill. Antgalo pasibaigė visoki nesusipratimai tarp Illinois'o mainierių ir kasyklų savininkų. Abiejų pusių perstatytojai pasirašė ant naujo kontrakto, kuriuo angliai kasiai gaus trims centais daugiau ant tono išimtos anglies; kiti-gi mainų darbininkai, ne kasėjai, turės didesnes algas su 5,55 nuoš.

Aštrus teisėjas.

Kansas City, Mo. Šiomis dienomis pati daktaro Benjaminio Hyde, nuteistojo kalėjiman visam amžiui už nuodijimą savo giminės, milijonieriaus T. H. Swope, pagimdė pirmutinį kūdikį, kuris mirė į porą valandų po pasirodymui ant šio sviesto. Hyde'ienės giminės ir draugai meldė teisėją Latshaw'ą pavelyti vyrui būti prie pagimdymo ir paskui ant šermenų vienatinio jo kūdikio, bet veltui. Rūstus teisėjas atsakė, jog išleisias daktarą vien ant pačios šermenų, jeigu toji mirtų. Hyde'ienė tečiaus pasveiksianti.

Neužmiršo buvusios pačios.

Davenport, Iowa. Neturtingo pabirkos darbininko pati gavo žinią iš Londono, Anglija, jog ten mirė pirmutinis jos vyras, Wm. Leigton, su kuriuo jį persiskyrė pirm šešerių metų, palikdamas jai dalį savo turto, apskaityto ant dviejų milijonų dolerių.

Naujas rekordas aviatikoje.

Cleveland, Ohio. Aviatorius Glenn H. Curtiss savo aeroplanu pakilo į padanges iš Euclid Beach Park ir nepaisant smarkaus vėjo, svaigančio jį į visas puses, perlėkė ežerą Erie ir nusileido Cedar Point'e, 60 mylių atstu

nuo pakilimo vietos. Kelionę atliko į valandą ir aštuonioliką minutų laiko. Drąsaus ir pasekmingo aviatoriaus pakilimui prisižiūrėjo 50,000 asmenų.

Amerikonai grįžta iš Europos.

New York, N. Y., portan atplaukia tūkstančiai turistų, perleidusių vasaros mėnesius Europoje. Šiųmetinis turistų skaitlius perviršijęs pernykštį keleta tūkstančių asmenų. Apskaitoma, jog nuo 1 d. sausio iki 1 d. rugsėjo keliavo amerikonių: pirmą klesą — 51,700; antra — 152,781; trečia — 741,910. Sako, dar niekad tiek amerikonių nelankę Europą į taip trumpą laiką.

Greit atidarys krasos bankas.

Washington, D. C. Krasos departamentas uoliai darbuojasi, kad kuogreičiausia prisirengus prie atidarymo taupomųjų krasos bankų. Tikimasi, nuo pirmos dienos lapkričio mėnesio tas bankas būsiant atidarytas daugelyje miestų, ir atsargūs žmonės galės padėti jose savo sučėdytus centelius, vietoje laikyti juos užslėptus po aslos grindimis, senuose čėverykuose ir kitose labai nesmagiose vietose. Iki Naujų Metų bankos veiksiančios visuose miestuose, kuriuose tik tapo užtvirtintos.

Didelis pelnas.

Detroit, Mich. Automobilių kompanija Ford Motor Company of Canada apvaikščiojo 6-šių metų sukaktuves savo egzistencijos ir išmokėjo akcionieriams 100 nuošimčių dividendos ir tai gatavais pinigais. Beto kompanija pasiliko žymų perviršį. Retai pasitaiko, kad į taip trumpą laiką kompanija turėtų tokį didelį pelną.

\$500 už sąžiniškumą.

Asbury Park, N. Y. Vienas vietinių vežėjų rado savo vežime perlų antkaklį, deimantų tiarą ir kelioliką brangių žiedų, viskas keliolikos tūkstančių dolerių vertės, ir tuoj sugrąžino tas brangenybes jų savininkams — seserims Reddy iš Chicagos. Merginos davė sąžiniškam žmoguiui \$500 radybų.

Burtininkas kalėjime.

New York, N. Y. Pasodinta kalėjiman italijoną Taranto, burtininką, kuris skelbėsi, jog su pagalba savo drango šėtono galis išgydyti kiekvieną ligą. Lengvatiškiams pradėjus burtininką skaitlingai lankyti, dagirdo apie jį ir policija ir suareštavo, o teisėjas liepė uždaryti išnaudotoją kalėjime.

Išaikvojo \$350.000.

Biddeford, Me. Vietinės bankos York County Savings Bank išdininkas norėjo pasipiauti, bet tik sunkiai tesusižeidė. Nepavykusi jo patžudystė paragino direktorius peržiūrėti bankos knygas. Užbaigę reviziją, direktoriai patyrė, jog stokuoja \$350.000 gatavų pinigų, kuriuos išdininkas turėjo išaikvoti.

Kynietis reikalauja balso.

Minneapolis, Minn. Kynietis Yen Mah, gimęs San Franciscoje iš tėvų kyniečių, reikalavo pavelijimo balsuoti, bet lig šiolei teisingo jo reikalavimo neišpildyta. Yen Mah tečiaus nenusileido ir per teismą pareikalavo balsavimo teisės, kas ir tapo jam pripažinta. Bus tai pirmutinis kynietis, kuriam daleista balsuoti.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Japonija.

Rugpjūčio 29 d. Japonija valdiškai prikerge prie savo valdybų Koreą su jos 13 milijonų gyventojų. Tą dieną Koreos cėsorius apskelbė viešu dokumentu jog esąs netikęs valdyti kraštą, todėl jį atiduodas Japonijos cėsoriumi. Peterburgo "Novoje Vremia" juokiasi iš to dokumento ir sako, kad jisai neturįs jokios juridikiškosios vertybės. Tai taip, sako "N. V.", lyg žmogus pasiryžtum suvalgyti oisterį ir užtriškintum ant jo citriną, ir dar derėtumėsi su juo: prisipažink, nelaimingasai, kad turiu butinai tave suvalgyti! Tečiau, rašo rusų organas, Maskolijos reikalai Koreoje yra per maži, kad verta būtų galvą laužyti apie Japonijos pasielgimą su "Atsiskyrelių Imperija."

Tuoju po prikerimo Koreos prie Japonijos, San Franciscoje susirinko apie 80 Koreos patrijų ir pradėjo svarstyti, ką čia daryti, kad išvijus japonus laukan iš tėvynės.

Vokietija.

Aną dieną kaizeris Vilius savo kalboje Karaliaučiuje išreiškė įsitikimą, jog jisai esąs cėsorium iš Dievo malonės ir jog tokiu būdu nepriklausas nuo savo pavaldinių. Kalba sukėlė daug truksmo, bet valdžios organai pradėjo ginti, jog kaizeris nenorėjęs užgauti žmonių ir reichstago.

Caras Mykolajus II su cariene atvyko pas Hesse's kunigaikštį ir ketina užtrukti tenai ilgesnį laiką, kol neišsilydys carienė. Pabaigoje caras susitiksias su kaizeriu.

Nicaragua.

Iš sostinės Managua ateina žinios, jog romybė tapo sugrąžinta. Naujas prezidentas Juan Estrada (buves revoliucionistų vadas) užmokėjo kareiviams algas ir paleido juos namo. Kad naujas valdonas yra mylimas, pasirodo iš to, kad daugelis žmonių iš tolimų provincijų atvažiuoja į sostinę atiduoti Estradai garbę. Tuo tarpu buvusis prezidentas Madriz pabėgo į Costa Rico, iš kur nusikraustė badai į Meksiką. Tokiu būdu yankių troškimai įvyko (Suv. Valstijos norėjo paimti Nicaragą savo globon, nes nenori prileisti, kad būtų iškastas kitas kanalas tarp Karėbėjų marių ir Romaus okeano; todėl rupinasi turėti Nicaraguoje tokią valdžią, kuri klausytų paliepimų iš Washington'o).

Argentina.

Buenos Ayres'e pasibaigė pan-amerikinė konferencija. Knogresas priėmė 21 naują nutarimą ir pasiuntė pasveikinimo telegramą Suv. Valst. užsienio dalykų ministeriui Knox'ui, kursai atsakė telegramu ir velijo kuogeriausios kloties konferencijos nariams.

Suvienytosios Valstijos.

Buvusis prezidentas Teodoras Rooseveltas savo kelionėje Vakaruose yra priimamas lyg koks karalius. Visur jis savo kalbose varosi prieš senius republikonus ("old guard") ir pagiria taip vadinamus "insurgentus". Denver'yje jisai papeikė net Suv. Valst. Augščiausiąjį Teismą už tat, kad savo sprendimuose atsižiuri daugiau į pinigų naudą, nekaip į plačiosios visuomenės reikalus.

Osawatomie'je jisai apreiškė, jog privatinės nuosavybės reikalai turi pasiduoti visuomenės teisėms, už ką dienraščiai prikišo jam socializmą. Tuo tarpu Milwaukee's socialistas majoras Seidel atsisakė dalyvauti iškilmingame Roosevelt'o priėmime, sakydamas, buk Roosevelt'as nežinąs, kas yra socializmas. Ateina žinia iš Kopenhago (Danijoje), jog tarptautinis socialistų susivažiavimas irgi papeikė Roosevelt'ą už militarizmą.

Pradėjus Rooseveltui užsipuldinėti ant "reguliariųjų" republikonų, prezidentas Taft atsakė laišku, kuriame pasigyrė, jog "reguliariniai" esą nuveikę labai daug žmonių labui praeitame kongrese. Užsirstino ir teisėjai. Altono B. Parker'io lupomis atsakė jie, kad Suv. Valst. teismai esą teisingi ir kad Roosevelt'as per daug ir be reikalo juos sukritikavęs.

Kebų Raganius.

SIS--TAS APIE DRAUGIJAS IR JŲJŲ NAUDINGUMĄ. (Pabaiga.)

Tat skurdo ir dabar tebeskursta mūsų Lietuvą, nors nebe taip, kaip pirmiaus, nes eina jau kelinti metai, kaip lietuviai atgavo laisvę tvėrimo įvairių draugijų

Suvėjus į vienybę arba susispietus į kokią draugiją, galima ką nors daugiau nuveikti netik vien ant medžiagiškosios dirvos, bet ir ant dvasiškosios. Gera žinome, kad žmonės nėra vienodų gabumų, vienodų išsilavinimų pažinojime dalykų stovio ir vienodo supratimo gyvenimo reikalų. Vieni yra gabesni, kiti ne taip gabūs; vieni protingesni ir daugiau supranta, kiti ne. Tokį nevienodumą rasime tarp sąnarių by kokioje draugijoje. Tatai asmenys su žemesniais išsilavinimais ir mažesniu supratimu draugijoje gali nuo kitų pasimokinti girdint jų nuomones, matant jų darbus, apsiėjimus ir t.t. Draugijose tankiai kyla lenktynės vienu sąnariu su kitais įvairiuose dalykuose; tokios lenktynės yra labai naudingos, jei einasi dėl gero kokio daikto.

Kiekviena draugija, didesnė ar mažesnė, turi savo tikslą. Vieni tikslas yra moksliskas, kitų šelpimos, kitų vėl ekonominis, politiskas ir t.t. ir t.t. Tais savo siekais draugijos dalijasi į įvairias šakas arba rūšis, kaipo tai: draugija mokslo, draugija pramonės, draugija apšvietos ir t.t. Tokį pasidalinimą randame ir Lietuvoje. Štai Vilniuje yra Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos; Kaune "Saulė" ir "Šv. Kazimiero", abidvi apšvietos; ten pat "Blaivybės" draugija. Taipgi Lietuvoje randame įvairias teatraliskas, savytarpinės pašelpos, vartotojų draugijas ir kitokias. Lietuvių Mokslo Draugijos tikslas yra moksliskas: pakelti Lietuvą ant augštesnio laipsnio mokslo. Dėl to ji tyrinėja Lietuvos praeitį, jos veikalus istoriją, kalbą, papročius. Lietuvių Dailės Draugijos tikslu yra pakelti ant augštesnio laipsnio Lietuvos dailę — visokius dailės išdirbinius. "Saulės" ir "Šv. Kazimiero" draugijų tikslu yra praplatinti apšvietą tarp tamsesniosios liaudies. Todėl viena steigia įvairias mokyklėles, antroji leidžia ir platina geras, naudingas knygeles. "Blaivybė naikina girtuokliavimą, o platina blaivybę. Savytarpinės pašelpos draugijų tikslu yra šelpti viens kitą visokiose nelaimėse, ligose; vartotojų draugijų-gi — ekonominis, kad, susidė-

jus į kruvą, būtų galima parsisiųzdinti geresnes prekes už žemesnę kainą ir tokiu būdu susitaupus keliatą skatikų. — Žodžiu, kiek čia priminiau, visokių draugijų ir dar kiek yra nepamirėtų, siekiai visų yra prakilni nešantieji didelę naudą kaip pavieniems jų sąnariams, taip ir visai Lietuvai.

Ir kaip būtų laiminga mūsų tėvynė—Lietuva, kaip pakiltų greit joje apšvieta ir gerovė, jei nors prie esančių draugijų kuodaugiausiai prigulėtų lietuvių! Bet dėja, mažai tesupranta jų naudingumą, mažai prie jų priguli... Mat, pamėgę ligšiol dirbti ir manyti atskirai, tūnoti nelaimėse, varguose, nenori atsisveikinti su praeities ir dabarties vargingu gyvenimu. Bijosi eiti ir dirbti išvieno su kitais, baidosi draugijos, vienatinės savo pagalbos ir išganymo.

Negeriau ir pas mus išeivius, laisvo ištrėmimo žmones. Kada esame paskendę svetimoje šalyje svetimtaučių gaivale, kada ant kiekvieno žingsnio grąšina mums pajuos nupuolime ant kūno ir sielos, menkai apie save tesirūpiname. Apie draugijas, į kurias susispietę gelėtume tvirtai laikyties, užmirštame. O jei kas šaukia prisirašyti prie tos ir tos geros draugijos, t. y. su geru siekiu, nenorime nei klausyti apie tai. Čia pasakiau, prisirašyti prie geros draugijos su geru siekiu, dėlto, kad yra ir blogų draugijų, ypatingai Amerikoje, kurių siekis veda žmones prie blogo, kurios platina tarp lietuvių visokias nedorybes ir bedievybę. Tokių draugijų reikia saugoties, nes galima įpulti į tinklą ir dar kitus su savimi įtraukti.

Lietuvoje blogų draugijų ne tiek, kiek Amerikoje, nes čia yra didelė liuosybė, o lietuviai, neapsipratę su ta liuosybe, neišmoko suvartoti jos geriems siekiams.

Geros draugijos yra tuomet, jei siekiai jų nėra priešingi nei dorai, nei bažnyčiai, nei tikramjam mokslui.

Lietuviai Amerikoje turi visokių draugysčių, kurių tarpe randasi net su gana gražiais ir prakilniais siekiais, tik tai, nelaimė! tankiausiai įstatuose arba konstitucijoje ant popieros, o darbe kaip ir nematyti, negut su maža išimtimi. Negana to, kad jos turi po nedaug sąnarių, bet ir tie, kurie priklauso, yra baisiai apsilėidę: nevaikščioja visi į susirinkimus, neatlieka savo priedermių, kaip reikiant, ir draugijos lyg nebuvus.

Susivienijimas Lietuvių R.-K. Amerikoje, kurį su visomis savo kuopomis, man rodos, būtų galima pavadinti viena draugija, kad ir su dabartiniu skaičiumi sąnarių, turėtų daug daugiau nuveikti, bet tiek daug nenuveikia dėlto, kad jo kuopos, tos, taip pavadinus, daugijėlės yra neveiklios, apsileidusios. Tas neveiklumas kuopų paeina nuo neveiklumo atskirų jos sąnarių. Prigulėti į kokią draugiją ir nesirūpinti josios gerove, nedirbti joje išvieno, tai menka iš to nauda; tokiu keliu draugija niekados neatsieks savo tikslo. Draugija ar susivienijimas tada tik tai gerai gyvuoja, kada atskiri jų sąnariai yra darbštūs. Stovis visos draugijos priklauso nuo stovio atskirų jos sąnarių. Norint tat, kad gerai gyvuotų kokia nors draugija, visi sąnariai privalo darbuoties iš širdies, tikrai, o paskiau tikėtis iš to vaisiaus ir naudos kaip sau, tuolygiai ir visai savo tautai.

Tik tai kiekvienam sąnariui dirbant draugija atsiekia savo tikslą.

J. ŠILEIKOS PAVEIKSLŲ PARODA CHICAGOJE.

Negaliu neištarti kelių savo pastabų apie J. Šileikos paveikslus, kuriuos man teko matyti išstatytus "Lietuvių Ratelio" svetainėje, Chicagoje.

Visas artistiškas turtas to jauno mūsų dailininko gali būti paskirstytas į 3 skyrius: portretus, kūnų studijas ir spalvų kompozicijas.

Žymiausią vietą tarp p. J. Šileikos turinių užima portretai. Visi išstatytieji portretai yra nusisekę, ypačiai vienok metas į akis: "Aktorės Galvelė", "Darbininkas", "Davatka". Šiuose portretuose pasisekė autoriui išreikšti pamatines piešiamųjų siužetų ypatybes, — jie gyvi.

"Aktorės galvelė", tai yra portretas jaunos gražios moteriškės, pieštos minkštomis, skaisčiomis spalvomis, labai gerai yra perneštas ant audeklo akių ir lūpų išreiškimas, kas daro visą paveikslą gyvu ir charakteristišku; gaila tik, kad šis paveikslas nėra pilnai užbaigtas.

"Darbininkas", tai yra jauno vyro portretas. Autoriui pasisekė jame išreikšti energiją ir galę.

"Davatka", portretas senyvos moteriškės su atskleistu "Šaltiniu" rankose; jos suvytusiam, tiesiomis linijomis užbriežtam veide dar matyti liekanos grožybės, jos sučiauptos lūpos reiškia daug gilaus, slapto skausmo.... Paveikslas pieštas tamsiomis liudnomis spalvomis. Formą ir būdas piešimo labai atsako turiniui.

Neminėsiu čia daugiau portretų, jie visi yra pusėtinai nusisekę, nors ne visi yra pilnai užbaigti, ne labai išdirbti, smulkmenose. Tai vienintelis užmetimas, kurį galima padaryti p. J. Šileikai, kaip portretistui. Bet neužmirškime, kad p. Šileika dar jaunas dailininkas, vos išėjęs iš "Art-Instituto".

Kiti išstatytieji J. Šileikos darbai — liuosos kompozicijos spalvomis, peizažai ir k. yra daug silpnesni už jo portretus, jie vos užmesti, neišdirbti, bet vienok ir juose matosi autoriaus sumaningumas, lakumas fantazijos, idėjų apstumas ir spalvų turtingumas, tik gaila, kad tai vos vos užmesta ir suvisu neišdirbta.

P. J. Šileika turi neabėjotiną didelį artistišką talentą, nors dar ir ne suvisu išvystytą. Savo talento išvystymui priderėtų p. J. Šileikai aplankyti didžiuosius Europos kultūros centrus — Paryžių, Rymą ir k., kur jaunas dailininkas tur daug progos išsilavinti belankydamas garsias galerijas, ko stinga Amerikoje. Juozas Gabrys.

NUO REDAKCIJOS.

Tik tai išskirstant gerai parašytas korespondencijas talpiname ištisas, žodis į žodį. Daugiausiai prisieina jas trumpinti ir net perdirbinėti. Į tokias korespondencijas, kurios yra parašytos be tvarkos, žiurime, kaip į medžiagą, iš kurios gali kas nors išeiti, arba neišeiti nieko. Todėl vienos korespondencijos yra talpinamos ištisai, kitos su trumpinime arba kitokioje išvaizdoje; trečios visai nepasirodo spaudoje. Gerbiamieji bendradarbiai neprivalo užtat ant mūsų pykti.

Tas pat yra ir su straipsniais. Pasilieiname sau teisę juos trumpinti, perdirbinėti arba visai atmesti. Redakcija turi savo nuomonės, o tos nuomonės kai-kadą skiriasi nuo straipsnių rašytojų įsitikinimų — todėl ir šitie gerbiamieji bendradarbiai neprivalo pykti, jei kai-koks jų raštelis esti perdirbtas arba kad ir nepriimtas. Est modus in rebus.

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRASTIS.
PASVĖSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS.

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Kas prisijus mums prenumeratą už visus metus išaugšto, tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Neseniai Baltimorėje jaunas vaikėzas tapo suimtas už išlaužimą su dinamitu geležinės bankos. Paklaustas, kas jį prigundė prie piktadarybės, atsakė, kad matęs tokį išlaužimą judamuose paveiksluose ir susimanęs gudriau atlikti panašų "drąsų darbą."

Pirm poros savaitių Wilkes-Barre'ių priemiesčiuose tapo sustabdyta du tramvajai. Du apsiginklavusiu vyru, užsidėjusiu dirbtines barzdas, su revolveriais rankose apkraustė konduktoriams ir pasažieriams kišenių. Piktadariai suimti ir ant klausimo, kas juos privedė prie tokio darbo, atsakė: judami paveikslai, pigios pasakos (dime novels) ir gėrimas.

Šitie atsitikimai parodo, kaip kenkia jaunimo dorai nemorališki judami paveikslai. Taip vadinamųjų "nieke-

let'ų" pilni netik miestai, bet ir maži miesčiukai. Jie tokioje madoje, kad vakarais vietomis nei įsigrusti negalima į vidų. Žinoma, esant tokiam visutiniam užsiužimui, prisieina gaminti vis naujus ir naujus rodimus, o žmogaus vaidentuvė juk turi ribas! Tokiu tai budu atsiranda nuobodūs sukinėjimai apie vienas ir tas pačias temas. Užpildinėjimai ant traukinių, apiplėšimai ir į tat panašios eksproprijacijos yra perstatomos įvairių įvairiausiais budais, kas paprastą žmogų pripildo negardumu, bet jaunus veikėjus be doros pajautimo versta verčia sekti matytus reginius. Tokie judami paveikslai nepamokina nieko, nesujudina žmogaus aistetiškųjų jausmų, vien suerzina nervus ir vaidentuvę. Neįstabu, kad jaunikaitis, matydamas nuolat "eksproprijacijas", pradeda dėtis sau į galvą, kad ir jisai galėtų atlikti panašų "darbą", da-gi daug geriau.

Žiurint iš etiškosios pusės į tokius paveikslus, jie turėtų būti uždrausti, taip lygiai, kaip privalėtų būti uždrausti visi judinantieji žiurėtojų žemus, gyvuliškus jausmus ir žadinantieji vaidentuvę prie nepadorių darbų. Juk kai-kur tapo užginta rodyti muštynės tarp Jeffries'o ir Johnson'o — tuo labiau privalėtų būti užgintas rodimas nepadorių, vulgarinių paveikslų, kokiais yra pav., šokiai a la Salome, bučiavimai, ir t.t. Juk galima rodyti tiek padorių, pamokinančių, nekaltai juokingų paveikslų! Istorijs, geografija, svetimų šalių papročiai, užsiėmimai ir t.t. ir t.t. — kokia tai plati dirva judamiesiems paveikslams!... Bet deja! tokių paveikslų rodimas neneša piniginių pelno — išdykelė publika reikalauja kruvinių scenų, drąsių galvažudybių, ištvirkelių begėdos!... Ir kad užbėgti už akių tokiems demoralizacijos šaltiniams, reikia būtinai padėti ant judamųjų paveikslų cenzurą.

Cenzurą! Pfe, kaip tai negražiai skamba.... Bet cenzura šitame atžvilgyje reikalinga ir — kas gali pasirodyti kai-kam įdomu — jau veikia bent vienoje Amerikos bendrovėje, dirbančioje judamus paveikslus. Toji bendrovė vartoja Edisono patentą ir vadinasi "Motion Picture Patents Company". Į bendrovę priklauso dvylika firmų, darančių paveikslų virtines (films). Bendrovė neparduoda savo virtinių, kol paveikslai nepereina per cenzurą tam tikros komisijos, įsteigtos "Moterių municipalinės sąjungos" ir "Žmonių įstaigos" (Women's Municipal League ir People's Institute). Cenzura, žinoma, nėra priverstina, bet bendrovė klausia cenzorių nusprendimo, nes paleisdama svietan nedorus ir tvirkinančius paveikslus, žemintų tik judamųjų paveikslų vertybę ir grąsintų dorus žmones nuo vaikščiojimo į tokių paveikslų rodimus.

Tečiau daug geriau būtų, jei pati valdžia pridabotų judamųjų paveikslų tyrumą ir doriškumą. Tuomet piktadariai negalėtų teisintis, kad juos išmokino vogti, plėšti, apgaudinėti ir paleistuvauti matytieji niekeletuose paveikslai.

Cenzura reikalinga taip-pat ir knygomis, ypač pasakoms iš galvažudžių gyvenimo. Aprašymai narsių "veikalų" tokių banditų, kaip Jesse James, Tracy ir k., kenksmingai atsiliepia į jaunų skaitytojų vaidentuvę. Juk matome dienraščiuose, kaip prisiskaitęs tokių knygapalaikių jaunikaitis užpuolė ant bankos, nušovė kasininką ir su pinigais pabėgo į girią, kur tapo pavytas, bet nepasidavė

gyvas. Motivu prie piktadarybės nebuvo godumas, bet noras pasirodyti didesniu "karžygiu" net už James'ą. Kitoje vietoje jaunikaitis padegė savo geradarių namus. Mat jam norėjosi išgelbėti savo geradarius iš ugnies ir tapti didvyriu. Prie tokios niekadarybės privedė jį pigios pasakaitės. Ar-gi ant tokių knygų nereikėtų uždėti cenzūros?... Cenzura ant jų ištiesų ir yra dedama: juk viešuose knygynuose panašių raštapaikių nėra!

Netik raštapaikai — iš knygynų yra vejami laukan parnografijos ir kitokios nedorybės pilni laikraščiai ir net šiaip jau žinomi raštai. Štai neseniai Detroito viešųjų knygynų užvaizda išleido surašą kenksmingų knygų, neprivalančių patekti į skaitytojų rankas. Tame suraše randame vardus knygų, jau seniai stovinčių katalikų bažnyčios indekse "liborum prohibitorum". Įdomu: žmonės tiek metų rugojo ant indekso, vadino jį tyranija, proto varžymu, dvasiškais pančiais ir į tatau panašiais vardais — galop priėjo prie įsitikinimo, jog bažnyčia turėjo tiesą, jog užgintųjų skaityti knygų surašas reikalingas!... Mainosi laikai, mainosi.

Mūsų dar jaunutėje literaturoje pilna šlamštų. Ir mums pravertėtų indeksas. Tame indekse pirmąją vietą turėtų rasti Dembskio nevykusieji plepalai dėlto tik vieno, kad jie daro didžiausią gėdą mūsų rašliavai. Jeigu Dembskio knygapalaikės būtų pasirodžiusios anglų kalboje, tai jas gėdytųsi laikyti savo sankrovoje bent koks knygų pardavinėtojas. Dėl tos pačios priežasties indeksan turėtų patekti didesnė dalis Jono Šliupo raštų. Paeiliui, žinoma, turėtų eiti indeksan visi laisvamanių ir socialistų rašiniai — nes visi jie melų ir neapykantos padėliai. Ne pro šalį būtų surašan įtraukti tokios brošiūrėlės, kaip Avižonio: "Žemė ir žmogus" — nes jose nėra mokslo platinimo, yra tik mokslo paniekinimas, pasityčiojimas iš mokslo garbingo vardo. Paieškoję rastumime daugiau knygapalaikių, kurioms geriau būtų tunoti indekse, ne žmonių namuose. Apsisaugojame jų įvairiais budais nuo limpančių ligų (išskyrimais ligonių nuo sveikų žmonių, dezinfekcijomis ir t.t.) — dėlko-gi neprivalėtume apsaugoti nuo tokių daiktų (pav., platinančiųjų demoralizaciją raštų), kurie užkrečia doros ligomis?...

Taip, cenzura mūsų literaturai reikalinga, o geriausia jos cenzoriu bus pati visuomenė, jei mes šalin raštus, kurie sėja ištvirtimą, platina neapykantą, kelia į puikybę, kurios vieton pamokinti, užganėdinti aistetiškus pajautimus gadina tik skaitytojo skonį, dorą, tikybą, artimo meilę ir teisybės atjautimą.

Kasininkas A. Vileišis skelbia (žiur. "Viltis" 88 nr.), jog Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų Namams įgyti sumesta ligšiol 4110 rublių 69 kap. Galima tikėti, jog šioje valandoje drauge su neprisiūstomis dar aukomis tam tikslui bus surinkta apie 5 tūkst. rublių. Kaip matome, pražžia graži — tuo gražesnė, kad sumanymas tapo sutiktas neprielankiai Kauno ir Seinų organuose. "Garnys" buvo net nupiešęs busiančius Vilniaus Tautos Namus... pavidale žemaičių kryžiaus su malunu ant viršaus. Kaip rodo si neprielankumo priežastim buvo nuomonė, kad tokiems Namams vieta neatsakoma. Vilnius neesąs Lietuvos centras, Vilnius ne lietuvių miestas — todėl statyti Vilniuje

tokius Namus vistiek, ką smerkti juos pražutin. Šitame neprielankume apsireiškė senas kai-kurių veikėjų noras padaryti atgimusias lietuvių tautos centru Kauną, ne Vilnių.

Bet, kaip matyti iš kun. Turauskio žodžių Liet. Mokslo Draugijos susirinkime, priešingumas sumanymui pas kauniškius paskutiniu laiku išnyko. Taip tatau, pačioje Lietuvoje tautiečiai šitame reikale pradėjo eiti išvien. Tai-gi ir mums priderėtų prisidėti prie jų pastangų. Namai atsieisią apie 100 tūkst. rublių, tai-gi dar pasilieka 95 tukstančiai surinkti. Galima tikėtis, jog netrukstant geram norui, toji suma bus sumesta į dešimtį metų, tik nereikia būti šykštuoliais.

O Lietuvos veikėjams vienas kuklus patarimas: nereikia per daug blaškyties viens prieš kitą. Kaip "Garniui" nepriderėjo juokties iš to svarbaus sumanymo, taip ir "Vilčiai" (žiur. No. 89) neišpuolė dėti J. Šeinių feljetonėlio: "Tautos Namai", ypač kad šito raštelio tikslas yra neaiškus. Sunku juk suprasti, kam autorius sugriovė Kauno ir Seinų Tautos Namus, o Vilniaus tokią pat įstaigą paliko nelytėtą! Toksai feljetonėlis daro lygiai nesmagų įspūdį, kaip ir "Rygos Garso" "Davatkos susipešė", ant kurio "Vilties" redaktorius pasibarė vienu numeriu prieš įdėsiant "Tautos Namus".

ATBALSIAI LIETUVIŲ SANTYKIŲ SU LENKAIS PRANCŪZŲ LAIKRAŠTIJOJ.

Viename didesniųjų Paryžiaus dienraščių "La Croix" No. 8403 Rugpiučio 13 d. š. m. tilpo straipsnis p. Rankaus apie santykius lietuvių su lenkais vardu: "Polonais et Lithuaniens".

Atsiveizint į visą to straipsnio svarbumą pasistengsi-me, bent sutraukoj supažindinti su juom mūsų skaitančią visuomenę.

"Aš nepasakysiu nieko naujo jūsų skaitytojams, — pradeda straipsnį p. Rankus, — sakydamas, jog Lenkija yra persekiojama. Ji daug kentėjo, ar tai nuo prūsų hakatizmo, ar nuo rusų carizmo, idant išlaikyti savo kalbą ir tikybą. Lenkija turėjo apreikšti daug heroizmo ir tvirtumo, kurie iššaukė pasistebėjimą, pasigerėjimą ne vieno jūsų rašytojaus. Nėr ką kalbėti, visiems žinoma, kad Lenkija yra persekiojama šalis. Mēs visai nemanom (ir ne norim) atimti nuo jos aureolę, kuri spindi ant jos persekiojamos galvos.

"Bet kodėl ši prakilni tauta vartoja prieš savo silpnesnius brolius prispaudimo persekiojimo įrankius, kurių nepasigėdintų nei caras, nei kaizeris. **Dėlko lenkai, kitų persekiojami, patįs tampa persekiotojais?** Tai yra klausimas, kurį aš noriu išgvildinti skaitytojams. Lai bus man leista ardyti seniai susidėjusias nuomones ir šaldyti mažuma entuzijazmą, rodant išvirkščiąją medalio pusę".

Padaręs tokią įžangą, autorius trumpai perbėgdamas istoriją susivenijimo lietuvių su lenkais išrodinėjo, jog Lietuva niekuomet nebuvo Lenkijos provincija, kaip tai stengiasi paprastai išrodinėti lenkai, bet kad Lietuva visuomet buvusi suvienyta valstija. Pagaliaus išdėstęs, kaip lenkinos lietuvių diduomenė, išrodinėja su koku uolumu lenkai platino Lietuvoje lenkystę per mokyklas ir

bažnyčią. Čia priveda jisai tarp kitko veikimą lenkų apaštalo Lietuvoje, Seinų vyskupo Strašinskio.

“Šis (vysk. Straš.), — sako p. Rankus, — turėjo gražų paprotį vadinti lietuvių kalbą, kurią žymiausi Prancūzijos filologai pripažino gražiausia, — vadinti avių kalba. Šis vyskupas savo “reformų dekretais” įsakė vartoti — bažnyčiose visur vietoj lietuvių kalbos lenkų kalbą, nors žmonės nemokėjo nei žodžio lenkiškai...”

“Jis ragino kunigiją atidaryti kuodaugiausiai mokyklų, kur viską priderėjo išguldyti vien lenkiškai. Šitė vyskupo padavadijimai rodosi mums negalimais ir ne vienas paklaus kaip žmonės galėjo klausyti tų keistų “reformų dekretų”. Tat galima išaiškinti tiktai atsižvelgiant į vergijos — baudžiavos atmosferą, kuri buvo apėmusi žmones. Ilgas vergavimas per daug sulenkė valią, kad būtų galėję pasipriešinti. Už tai lenkų pastangos turėjo daug pasisekimo. Rodosi esi sapne, kuomet vartai istorijos dokumentus pasakojančius apie užmačias augtesnės lenkų kultūros”...

Toliau p. Rankus pareina prie pažymėjimo lietuvių atgimimo panaikinus baudžiavą; čia jisai priveda tarp kitko darbus Žemaičių vyskupo Valančiaus, kuris sulaukė lenkinimo procesą Žemaitijoje.

“Ant nelaimės, sako jisai, tik ta viena diecezija turėjo tinkamą vyskupą. Dviejose kitose didelėse lietuvių diecezijose, Vilniaus ir Seinų, kunigija išvien su bajorija varė lenkystės darbą.... Su paniekinimu vadino ir po šiai dienai tebevadina liet. kalbą stabmeldiška. Šalininkus tautiško lietuviško judėjimo praminė **litvomanais**, idant nurodyti tuom, būk jie yra ištikti manijos **sui generis**. Vilniaus vyskupas Zvieravičius siuntė kunigus lietuvius į parapijas kur jau lietuviškai nekalbėjo, ir antraip, kunigus lenkus į parapijas, grynai lietuviškas. Prie šito vyskupo persekiojimai lietuvių kalbos daėjo iki tam laipsniui, kad 1900 m. laike didžiojo bažnyčios jubilėjaus kryžius buvo nuplėštas nuo sienų šv. Mikalojaus bažnyčios Vilniuje vien dėl to, kad ant jo buvo padėtas lietuviškas parašas.

“Šitas kryžius tapo nusiųstas Ryman, kur turėjo nuspręsti, ar tas kryžius ne “pagoniškas”, nėra parašas ant jo buvo uždėtas lietuviškas.

“Paskutinis Vilniaus vyskupas baronas Ropas tęsė po litiką savo prieštakunų. Lietuviai skundėsi Rymui. To pasekmė buvo įvedimas lietuvių kalbos į vienintelę bažnyčią Vilniuje, iš kur pirm to lietuvių kalba buvo visai išvaryta. Pastaram laike, liepiant dabartiniam diecezijos administratoriui, pradeda gražinti į kaikurias parapijas lietuvių kalbą, bet čia kunigijai atsieina susiremti su dvarininkais; pavyzdin: vienas kunigas, būdamas lietuviškoj parapijoj ir negalėdamas pakelti absurdiškos tyranijos kuri liepė skelbti Dievo žodį lenkiškai ten, kur tos kalbos nieks nesupranta, išsirupino nuo vyskupo sakyti pamokslus lietuviškai. Dvarininkai, suorganizavę giesmininkus, ėmė giedoti, jam pradėjus sakyti pamokslą lietuviškai. Kiti lenkų kultūros Lietuvoje platintojai kovoja kitoniškai, prieš pavojų “lietuviško paganiškumo”.

“Lenkų laikraštija gina savuosius, ji nepriima korespondencijų apie betvarę jų tėvynainių daromą, bažnyčią ir niekuomet nepapeikia už barbariškumą: ji visuo-

met atranda “lietuvius—šovinistus” kaltais. Laikraštija nesigaili vienok žodžių išreiškimui lietuviams simpatijos, jie nevadina lietuvių kitoniškai, kaip “broliška” tauta. Bet tai tiktai žodžiai.

“Pastaram laike Rusų Duma buvo liudininke negirdėto “**broliškumo**”, kuris riša lietuvius su lenkais: viename paskutinių posėdžių apšvietos komisijos Dumoje lenkų atstovai balsavo iš vienos su dešiniaisiais rusais už projektą įstatymų, pagal kuriuos lietuvių kalba yra draudžiama pradedamose Lietuvos mokyklose. Pagal tą įstatymą viskas turi but išguldoma rusiškai.

“Dar vienas faktas: pastaram laike lenkai nusprendė sulenkinti Lietuvą kolonizacijos keliu. Ir ištiesų isteigė jie Varšavoj, bendrovę vardu “Inžynier Klobski et S-ka”; savo laiškuose į dvarininkus lenkus toji bendrovė giriasi nupirkusi jau daug dvarų Lietuvoje tikslui viršų pažymėtamjam. Jie neturi gėdos, vartoti patį ekspropriacijos įrankį, ką vokiečiai vartoja prieš jų brolius Poznaniuje.

“Ir dabarties, — baigia savo straipsnį p. Rankus, — kada skaitytojai patyrė šiuos kelis faktus, klausiamo mes jų: **ar turi tokia tauta jausmą katalikiško solidariskumo?**

“**Haud ignara mali miseris succurrere disco**, — pasakė poetas. Ar neprivalėtų persekiojama tauta semti pasibaurėjimą prie tyranijos, neteisybės, kuriose ją pačią skandina? Ar neprivalėtų malšyti visus rasos lenktyniavimus ir susivienyti su broliška tauta dvigubu ryšiu bendros tikybos, bendros vergijos? Kitoniškas pasielgimas neliogiškas, neteisingas ir suvisu nekrikščioniškas. Negalima turėti dviejų saikų, dviejų svastyklių, vieną saikavimui prispaudimo, kurį patiems atsieina kęsti, kitą svėrimui prispaudimų, kuriuos patįs kitiems užmeta. Visi prispaudimai yra lygūs. Jeigut prispaudimas rusų ar prūsų yra nepakeliamas, tai lenkų prispaudimas negali būti pavadintas labdaringu.”

Kaip mato skaitytojai, šitas straipsnis paliečia tautiškus lietuvių santykius su lenkais bažnyčios srityje. Neabėjojame, kad šiuom žyg balsas lietuvių bus toli girdimas, nes tribuna, iš kurios kalba lietuviai yra labai žymi.

Šiuomi straipsniu prasideda eilė raštų Paryžiaus laikraščiuos, kurie stengsis padaryti Lietuvą daugiau žinoma Vakarų Europoj, nes iki šiam laikui mūsų dar neatskiria nuo lenkų.

Juozas Gabrys.

• ŠLIUPO ĮKALTA VINIS.

“Tikėjimas nėra šviesa”, rašo p. Alyvas No. 35 “Tėvynės”. Lygiai kad pasakytų kurmis: Saulė yra juoda. Kiek kurmis supranta apie saulę, tiek Alyvas apie tikėjimą. Kurmis yra aklas iš prigimties ir neišmanas apie saulės šviesumą. Alyvas dalykuose tikėjimo apako per savo kaltybę, todėl jis iš to atžvilgio stovi žemiau už kurmį. “Tikėjimas tai nežinia, tai prisipažinimas, kad nežinai” (“Tėv.” ten pat). Nejaugi p. Alyvas būtų numanymo, kad viską žinaš. Gera apie save nuomonė, tai jau pusė laimės, bet šiame atveįj nepavydėtina. Ignoramus et ignorabimus (nežinome ir nežinosime), kalbėjo didžiau si pasaulio galvočiai. Amerikos laikraščių rašytojai giria-

si viską žiną. Kas skaito "Lietuvių žinias", tas žino viską, skelbia redaktorius p. Baronas. "Tėvynės" Redakcija nenori apsileisti taipgi, ir ji nenori prisipažinti, kad gali būti dalykai, žmogaus protui neprieinami. "Kaip greitai imi tikėti, taip greit pradėdi savo protą temdyti", rašo "Tėvynė". Žinoma, jeigu pradėdi nustoti tikėjimo, taip greit pradėdi savo protą šviesti. Tame persiliudijime yra didžiausia mūsų jaunimo nelaimė. Mat Šliupas įkalė į jų nesubrendusias galveles, kad bedievybė tai šviesa, tai mokslas. Iš ko jie padarė sau tokį išvedimą: kam čia vargti, kam galvą sukti, kam mokintis; reikia tik "dogmas paspirti į šalį", ir jau esi apsišvietęs, išsilavinęs žmogus. Tuo tarpu, mokslo vyrai visą amžį pašvenčia galvojimui, tyrinėjimams ir galop prisipažįsta daugelio dalykų nežiną. Lietuvos gi vaikas, atėjęs Amerikon, perskaito pagaliuku eiles verdamas Alyvo straipsnį iš "Tėvynės" ir jau "viską žino". Kas ištrauks iš mūsų jaunųjų brolių galvos tą vinį, kurią jiems įkalė Šliupas? **R. K.**

BLAIVYBES SKYRIUS.

Rugpiučio 29, 1910 m. visos Connecticuto valstijos Hartforde laikė savo paprastą metinį Seimą Pilnųjų Blaivininkų skaitliuje 300 atstovų. Tas Seimas buvo 41-mas, nes jau 41 metai, kaip gyvuoja ta brolija. Pasitikimas delegatų su prkalba buvo Sekmadienio (nedėldienio) vakare salėje, vadinamoje Foot Guard, kame vyskupas Nilan prakalbėjo į atstovus iš dalies sekančiais žodžiais: "Neseniai buvau viename mieste, į kurį iš čia nėra dienos kelionės, ir ten man metėsi į akis ilgos eilės langų, pilnų linksmų parašų, pažyminčių smukles. Ten jos buvo viena prie kitos, kaip paprastai esti dideliose miestuose, vargingesnėse dalyse miesto, pastatytos, kaip kokie sargai, tarp dirbtuvių ir darbininkų namų. Atsistočiau priešakyje vienos tų smuklių kitoje pusėje. Langai buvo pristatyti pilni it pyramidų bonkų, su puošniais parašais ir priviliojančiais užvardinimais visokių didumų. O ant durių buvo parašas: ŠEIMYNOS VYNO KRAUTUVĖ. Joku būdu negaliu suprasti, kodėl turėtų būti užvardinta "šeimynos vyno krautuvė"; čia gali geriaus kalbėti apie šeimynos parako dirbtuvę. Viršui to parašo randasi antrojo augšto parašas, kuris pasirodo labai tinkamoje arba atsakomoje vietoje, nes skaitosi "grabų darytojas". Artimiausias susinešimas arba susikergimas: grabai ir svaigalai tikras susisėbravimas.

"Kulipkos užmušė tūkstančius, bet smuklės užmuša dešimtis tūkstančių. Smuklė yra aitvaras, kuris nuspiria šalin doros ginklą, aitvaras, kuris prikelia ambiciją ir prashalina pasigailėjimą: jei būtų galima išnaikinti tą aitvarą kad jo daugiau nebutų, būtų mažiau grabų dirbtuvių, o daugiau pinigų ineitų namuosna. Nuėjau į kitą pusę gatvės, sustojau pas duris ir pažiūrėjau vidun. Pamačiau vyrą, stovintį pas barą (šinkų) ir kitu du godžiai laukiančiu savo eilės padavimo gėralo. Ar jie buvo kriminalistai? — Ne. Jie buvo žmonės, kurie, stačiai kalbant, nepažįsta pavojaus jiems patiems ir skriaudos, kurią daro savo šeimynai. Jei atsirastų toks, kurs pasistengtų parodyti savo įtekme ant jų, galėtų būti daugiau naudos jų namuose, o

mažiau smuklėje? Atsitraukiau nusiminęs ir nuliudęs."

Atsikreipęs į jaunus vyrus, vyskupas prabilo, kad jis jau prisiegdino 13,000 prie pilnosios blaivybės per tuos keturis mėnesius savo vyskupavimo, ir paminėjo atsišaukdamas į daugelį tūkstančių, kuriuos dirnavodamas prisiegdino jo pirmtakūnas, ir stebėjosi, ar jie negalėtų užsilaikyti grynais nuo alkoholinių gėralų net ir matydami smuklių duris plačiai atidarytas, langus be paliovos bonkomis apstatytus, ir geriančius likerius smuklėse ir namuose. Ragino narius Pilnosios Blaivybės, idant rūpintųsi vaikais ir mergaitėmis, nes ant jų tai ateitis geriausiai remiasi.

Rodosi, tokie vyskupo žodžiai, kaipo perkunijos griausmas ir trenksmas, turėtų ant syk užtrenkti visas katalikiškas smukles. Kaikurie smuklininkai giriasi esą karštais patrijotais arba tautiečiais, bet kas per patrijotas, kuris kaip dielė nori tikrai savo asmeniškam labui iščiulpti visą tautišką kraują? Jis nežiūrės nei ašarų vargšių moterių, kurių vyrai yra girtuokliais; jis nepaisys nei nusikursių vaikelių, kurių gimdytojai yra girtuokliais. Jeigu smuklininkai, kaipo pridėra katalikui, niekuomet nei vienam neduotų pasigerti, tai iš kur atsirastų girtuokliai? Taigi dabar padumokite visi, ar gali smuklininkas būti geru kataliku?

Kun. P. Saurusaitis.

ŠYŠKŠTUOLIO VESTUVĖS.

Pasaka. Iš angliško paėmė J. K.

Visoms savo pajiegoms Zebas Witherspoon'as gynėsi neturįs iš ko, bet Matilda butinai reikalavo kad tuojaus po vestuvių abudu važiuotų į Yosemite "medaus mėnesiu". Gana jau seniai jiems sukako penktoji dešimtis, bet vos tik dabar prisirengė apsivesti.

— Jau man nusibodo visą laiką gyventi tarp tų kalnų, — tarė nuotaka. — Nors sykį norėčiau pamatyti tą puikų klonį. Žmonės tūkstančiais mylių atvažiuoja juom pasigėrėti, o mums nebus nei šešiosdešimts važiuojant senuoju keliu per aržuolų girią. Man reikia juk parodyti nuotakos parėdai.

— Nuotakos parėdai! — stenėjo Zebas, kurs su didele baimė apskaitė, kiek jam atsieis tos vestuvės. Bet Matilda neapsileido. Ji žinojo gerai, kad Zebas turi daug pinigų bankose ir šiaip pas žmones. Taigi ji neapsileido, o Zebas pažindamas ją nuo penkiolikos metų, numanė, kad šiuo žygiu prisieis išpildyti tie sunkūs reikalavimai.

Per visą dieną jis valė seną, suklypusią bričkutę, kurią kalvis, negalėdamas pataisyti, jam padovanojo. Pasišamdė vos velkančią kijas kumelaitę ir pasikinkęs ją į suplyšusias pleškes, traukė su nuotaka į bažnyčią.

Žmonės iš miestelio susirinko pas mažą bažnyčiukę pažiopsoti ant jaunavedžių. Zebas dūsavo atsiminęs, kiek tai viskas kaštuos; bet kada, pasibaigus apeigoms, pasodino pačią į vežimėlį ir tarp juokų ir pasityčiojimų minios nuvažiavo šalin, tai galutinai susiramino.

— Tuščia jų tų išlaidų! Žmogus juk ne kasdieną ženyjasi.

Ir paplakęs siubuojančią kumelką, traukė smagiai į Yosemite, kad kuogreičiausiai atlikęs pošlubinę kelionę, galėtų grįžti namon. Pavažiavę pusėtiną galą kalnuotu

keliu, juodu sustojo šalia šaltinio pas aržuolą valgyti vestuvių pietus. Turėjo sausainių, sūrio ir blynelių. Niekados savo gyvenime Zebas nebuvo taip laimingas.

Apie antrą valandą po pietų juodu privažiavo smarkiai bėgančią upę ir Zebas užsimislijo. Reiks važiuoti per tiltą, o čia muitininkas gali pareikalauti kokių penkiasdešimts centų, arba ir daugiau. Kada jau prisiartino prie tilto, kurs tunojo tarp mažų, sukumbusių pušaičių, tai Zebas matydamas vartus atdarus, norėjo prasprusti ne pasergėtas, bet vos tik kumelaitės kanopos sudundėjo ant tilto, kaip štai iš šalyj stovinčios budelės išlindo stambus vyras ir sugriebęs už vadžių, pareikalavo:

— Muitą, prašau!

Kumelaitė sustojo ir žengė atgal.

— Kiek? — užklausė Zebas.

— Du doleriu — doleris už asmenį.

— Ką? Du doleriu? — sušuko jaunavedis. — Eik jau eik! Du doleriu už pervažiavimą per tokį mažą tiltuką! Duosiu dolerį, daugiau neverta.

— Ne, du! — nenusileido sargas, raitodamasis rankoves. — Tai ne tik už tiltą, bet taipgi ir už trisdešimts mylių kelio.

— Du doleriu už peržengimą to mažo tiltuko! — atkartojo Zebas, neklausydamas žmogaus paaiškinimo. — Doleris už kiekvieną! Bet tikiuosi, kad nieko neimi už ponias.

— Taigi, kad aš imu, — atsakė muitininkas. — Doleris už kiekvieną asmenį.

— Tai važiuok, Matilda, o aš eisiu pėkščias, — nusprendė Zebas, atsikreipęs į pačią.

— Tas nepadarys skirtumo mokestyje, — atrežė milžinas, drūčiau suspaudęs krumplėtas kumščias.

— Ką? — sušuko Zebas išvertęs akis. — Tu imsi nuo žmogaus už tai, kad eis pėkščias per tiltą?

— Žinoma, kad imsiu, — atrėmė sargas.

— Po plynių! Du doleriu už...

Čia Zebą akis atsikreipė ant upės. Negili vaga, nusėkus per sausą vasarą, pakišo jam laimingą mintį. Dėlko nepasukti į šunkelį ir privažiavus brastą neperbristi į aną pusę, o ten vėl nesugrižti į vieškelį? Juk negalima tiek mokėti tam lupikui.

— Jei tamsta paduodi tokią nežmonišką kainą, — tarė apsukdamas kumele, — tai aš nedrįstu važiuoti per tokį paojingą tiltą, kurs man išrodo supuvusiu.

— Kaip sau nori, — nusišypsojo sargas. — Nėra tokios tiesos, kuri priverstų tamistą važiuoti per tiltą. Bet jei misliji perbristi per upę, tai turėsi daug vargo.

— Tau negalvoj, ką aš misliju! — atkirto Zebas. — Ar kartais nenori uždėti muito ant mano mislių? Na-a! — ir sudavęs kumelei nuvažiavo paupiu.

Pavažiavęs taip toli, kad nuo tilto negalima buvo užmatyti, Zebas nusprendė, kad čia bus gerai persikelti, nes upės krantai buvo lėkšti, o kitoj pusėj' vieškelis ėjo pačiu pakraščiu.

— Čia bus gerai, — tarė Zebas ir raukšlėtas jo veidas nušvito. — Imti du doleriu už pervažiavimą per seną, supuvusį tiltą! Juk aš ant viso žygio atidėjau tik aštuonioliką dolerių!

— Taip, — atsakė Matilda. — Bet, Zebai, ar tau neišrodo paojinga?

Ir iš teisybės po jų akimis šniokstė smarki upė, iš kurios paviršiaus kur nekur kyšojo krumplėti akmenys, lyg kokia biauri nugara, o čia jau netoliesia užė gilus sukurs.

— Paojinga, — murmėjo Zebas. — Man rodos, aš žinau, ką daras. Du doleriu už... — Ir drožė su botagu nepaklusnią kumelką, kuri pasimuisčius bailiai brido į vandenį.

Staiga vienas ratas smarkiai sugirgždėjo, užvažiavęs ant akmens, vežimėlis pakrypo, o Matilda suriko:

— Zebai, nevažiuok toliau! Męs prigersim, Zebai!

Draudimas buvo nereikalingas. Jie negalėjo važiuoti toliau, nežiurint į tat, kad Zebas nesigailėjo botago nusi-gandusiai kumelkai, kuri užbaigė dalyką tuom, kad sukandus brizgilą, išbrido atgal ant kranto.

Zebas keikė tokiais žodžiais, kad Matilda užsikimšo ausis, bet galutinai nebuvo kas daryt.

— Reiks mums vėl važiuoti per tą prakeiktą tiltą, — dūsavo Zebas, ir valandžiukę pamislijęs tarė:

— Matilda, tu važiuok viena ir užmokėk dolerį tam nobradui, o aš tave sutiksiu anoj' pusėj' ant vieškelio.

— Ar tu mėgisi plaukt per upę? — sušuko ji.

— Ką tai giliuoja! Nereiks nei plaukti. Juk toji upė neturi nei trijų pėdų gylio. Jei ne tas kvailas arklys, tai galėtųva abudu puikiai perbristi.

— Gal buti, — atsakė pati. — Bet tas vanduo labai smarkus. O vel tie sukuriai! Vanduo tikrai persmarkus.

— Tas vanduo? Nei jis smarkus, nei ką. — Jo šykščiai akiai jis suvis neišrodė smarkiu.

— Gal aš klystu, — tarė Matilda, imdama vadžias, — bet man vis baugu.

— Kad jau tau nieko nerūpėtų, tai apsirišiu virve, kurios kitą galą užnarinsi kur ant medžio, ar krūmo anoj' pusėj'.

— Taip bus geriau, — atsakė pati. — Kur tas doleris jam užmokėti?

Zebas ištraukė seną šikšninį krepšį, prikimštą pinigų, ir padavė Matildai.

— Geriau tu paimk tuos pinigus, — tarė, — aš galiu juos pamest vandenyje. Dabok juos gerai. Čia yra netoli keturi šimtai dolerių.

Ji paėmė ir nuvažiavo atgal pas tiltą. Sargas pažiūrėjo ant šlapių ratų ir nusijuokė.

— O ką, jau persikėlėte? — tyčiojosi. — O kur senis?

— Jis ateis neužilgio, — atsakė Matilda?

Užmokėjo jam dolerį ir pervažiavo per tiltą?

— Dabar, Matilda, — sušuko Zebas iš tos vietos, kur jis stovėjo upėje, drūčiai persirišęs virve per savo liemenį, — pagauk virvės galą ir pririšk prie to medelio, aš tuoj' būsiu anoj' pusėj'.

— Man nepatinka ta kvailystė visiškai, — pyko Matilda, kada virvės galas trečią sykį išsprudo iš jos rankų.

— Na tai aš įbrisiu toliau, tada pasieksi, — tarė Zebas, įlindęs iki juostai į šaltą, smarkią sriovę.

Nei tada Matilda negalėjo pasiekti, nors pati inbrido į upę.

Pabaiga bus.

KATRIUTĖ.

TRIVEIKSMIS DRAMOS PAVEIKSLAIS IS LIAU-
DIES GYVENIMO.

Lenkiškai parašė KARVATOVA.

Vertė A. VEGELĖ.

Eiles sudėjo A. ŽALVARNIS.

(Seka)

Katriutė (į šalį). Jo kūdnumas perveria mano širdį! (Ima Praną už rankos) Tu turbūt sergi? Bėgi nuo žmonių, kas tau yra? (paleidžia ranką).

Pranas. Sveikas esmi, ačiu Dievui. (Po valandėlės.) Našlaičiui negalima sirgti, aš sutvertas darbui.

Katriutė (liūdnam ir išmėtinėdama). Kodėl taip? Juk nedavėme tau pajusti tavo našlaitystės? Pranuk, juk gi visi mes dirbame ir Dievas mus tam sutvėrė?

Pranas. Dovanok, Katriute, ne taip išsitariau (į šalį). Pats nežinau ką kalbu, žiūrėdamas į ją nustoju proto! (Balsiai) Katriute, daug aš esmi kaltas tėvui Jokūbui ir tau... dėkingas būsiu jums ligi grabo ir tą dekingumą nusinešiu ten, (rodo į dangų) pas Sutvėrtoją! Tik....

Katriutė. Tik... pabaigk, nepertrauk, lengviau bus tau.

Pranas. Tik mano našlaitystė ne sykį esti man baisia sunkenybė! ir... todėl ir kolioju ją!

Katriutė. Išsipasakok man taip, kaip visuomet; žinai Pranuk, kad myliu tave kaip brolių!

Pranas. Kaip brolių...

Katriutė. Augome abudu drauge nuo mažens; turi todėl įtikėti man kaip seserei.

Pranas. Kaip seserei.

Katriutė. Atmeni, seniau pasakodavai man visus savo vargus ir rūpesčius? O dabar vaikščioji susmurgęs, tylėdamas.

Pranas. Ne visuomet galima būti atviru... kažkoks skausmas varžo širdį ir lūpas... (Nemačioms nusišluosto ašaras).

Daina.

Liūdna, liūdna — širdį gelia...
Vergdams jieškau laimės kelio...
Žvaigždės padangėj mirkčioja—
Jos augstyn mane vylioja.

Jų pasiekti negalėdams,
Čia žemybėj vaikštinėdams,
Saldinu aš skausmą savo:
"Tegu būna valia Tavo."

Meilė—skausmas—toks likimas...
Bet šalin nusiminimas!...
Jei Katriutė bus laiminga,
Nieko man daugiau nestinga!

Darbo sočiai aš turėsiu,
Dirbsiu, dirbsiu kiek galėsiu;
Darbu širdį nuraminsiu,
Sielą aš maldą gaivinsiu.

SCENA III.

Tie patįs ir Darata.

Darata (įeina vidurinė). Kas per daug — tai nesyeika! Atėjau pas jus, kad sau palengvint ir jums išpasakot, kokius tai žmonės nebūtus daiktus prasimanė apie tas buvusias sutartuves!

Katriutė. Darata, nepasakok nieko blogo, aš taip šiandien linksma.

Pranas. Nešakyk, Darata; Katriutė taip laiminga!

Darata. Na, na, paukšteliai, vis tai niekis, juk dar nieko nepakorė nei nepasmaugė! Et, kalba sau, by tik kalbėti, buk Jonas tik-ką neišėjęs iš proto, kuomet sužinojęs, kad gaus 1000.

Pranas (trepsi koja). Darata!

Darata. Na, ir kogi taip pyksti? Juk gi dar nieko nepakorė nei nepasmaugė! Kalba taip sau, kad Jonas tik pinigų myli, o akimis šaudo Rožytę...

Pranas (uždėdamas ranka jos lūpas). Kaip gyvas esmi tai neteisybė! (Daratai) Dėl Dievo, tylėk!

Katriutė (liūdnam). Dieve, mano Dieve... o gal tie žmonės ir teisybę kalba?!... (į šalį). Sekmadienyj mačiau, kad Jonas daugiau šoko su Rože, negu su manim!

Darata (Pranui). Kogi taip bijai? Ji tečiau neapleis jo, nors tai (linguoja galva) negeras vaikinąs! (balsiai). Bet biauromas tų žmonių liežuvių, o ypač tų kumučių! Jei joms lūpas užkaltum, tai gal ausimis kalbėtų!

Katriutė. Kas tau, Darata, pasakoja tai?

Pranas. Neklausk, Katriute, žmonės visuomet ką nors prasimano, negadink sau laimės... tai vis pavydas!

Darata. Pavydas ne pavydas!

Katriutė. Taip linksmai šiandien užtekėjo man saulutė ir taip man buvo gera... o dabar... (sėdasi nuliudus) ir susiima galvą rankomis).

Pranas. (gailestingai) Darata, tai tavo kaltė, negadink žmonių ūpo!

Darata. Argi aš ką bloga Katriutei padariau?

Pranas. Vienas neatsargus žodis gali būti artimam nuodu!

Darata (judina Katriutę). Katriute, nereikia taip viskas imti už tikrą. Dar vaikas, kaip matyt, esi! Ar-gi nežinai, kad žmonės be prasimanymų negali gyventi? (Katriutė atsistoja).

SCENA IV.

Tie patįs ir Jokūbas.

Jokūbas. (įeina iš kairės pusės) Ir ką čia kalbate? Ar kas atsitiko? Matau, jūsų veidai rimti ir liudni!

Darata. Mat, kumutės priplepėjo niekų!

Pranas. Tai niekis, tėve Jokūbai, neverta apie tai ir kalbėti, bet atnešiau iš pačtos laiškus. (Paduoda Jokūbui laiškus).

Darata. (į šalį) Kažkoks laiškas, turbūt iš teismo, nes didelis. Niekuomet tie laišškai nieko gero neatneša, visuomet bijau jų.

Jokūbas. (atplėšia laišką, skaito tyliai ir drebančių balsu sako): Dieve!... Katriute... vargšais likome! (svyruoja). Negera man... vandens! Dieve! (Krinta ant kėdės, Katriutė, Pranas ir Darata persigandę palaiko jį).

Toliaus bus.

Vargonininkas pajieško vietos. Gera vedas chorą ir visas bažnytines apeigas žinas kuogeriausia, jaunas. Su geriausiais paliudijimais. Atsisaukti šiuo antrašu:

Mr. A. Šaučiūnas, 107 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

NEDELDIENIO KONCERTAS UŽDYKĄ.

Kiekvieną nedėdienį popietų Sans Souci parke Op-
penheimio orkiestra išpildo programą bažnytinės muzi-
kos. Inėjimas į parką uždyką kiekvienam. Yra jame pil-
na visokių pasilinksminimų, ikvaliai suolų pavėsyje. Žėd-
nas gali užsiganėdinti.

THE FERNERY.

Naturališkų ir padirbtų žolynų krautuvė.

Galima gauti geliu veselijoms, šermenims ir bile kada tik prireikus, bu-
kietuose arba gražius vainikus.

MRS. J. HERBERT, Savininkė.

51 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYSTĖ

BAŽNYTINIŲ DAIGTŲ

„RYZNŲCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLŲ,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorčių	\$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
“ 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas prancūziškas po	55c.
“ “francincense” po	50c.

Teipgi siuva pulkius bažnytinius rūbus, taiso se-
nus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietkų,
draugijoms ženklelių, veliavas, šarfas ir t.t.

Kun. L. Levickas,
Prezidentas.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS,, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VAŠKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.
Kasos globėjai:
JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygius,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

PIRKITE DVI LABAI GRAŽIAS

DRAMAS:

Juodoji Suemite,
Mažiute Aprikiete,
kaina 20 centu,

ir Šventoji Agnete,
kaina 15 centu.

Sudėtos pas Joną Daugirdą. Adresas:

JONAS DAUGIRDAS,

P. O. Box 413,

Girardville, Pa.

IŠĖJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKAS
VAIZDELIS VARDU

“DEGTINĖ,”

kaina 10 centu.

Galima gauti

“Draugo” Redakcijoje.

JAU ARTINASI RUDUO kiekvienas privalo nusipirkti NAUJĄ SIUTĄ.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Manė visi gerai pažista, kadangi mano krautuvėje kiekvienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti, o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų pasirinkti siuto pagal savo skoni mano krautuvėje. Tik ateikite.

Louis Rosenthal,
ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,
SOUTH MAIN ST.,
Wilkes-Barre, Pa.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.
Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui
Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS,**
GIRARDVILLE, PA.

ATSPAUDINOME Trumpą Katekizmą.

Kas turi vaikus ir nori išmokyti juos Katalikų Tikėjimo tiesų, tenusiperka tą katekizmą. Kainuoja 10 centų. Perkupčiams nuleidžiame procentą. Adresuokite:
"DRAUGAS"

314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

NEDĖLDIENIO KONCERTAS UŽDYKĄ.

Kiekvieną nedėdienį popietų Sans Souci parke Openheimo orkiestra išpildo programą bažnytinės muzikos. Inėjimas į parką uždyką kiekvienam. Yra jame pilna visokių pasilinksminimų, ikvaliai suolų pavėsyje. Žėdnas gali užsiganėdinti.

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.
Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.
Persamdo karietas vestuvėms, krikštinoms ir t.t.
Priima lavonus ir iš kitų miestų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį.
324 WHARTON, ST. PHILADELPHIA, PA.
TELEFONAI:
Bell Lombard 27—39 A. Keystone Main 42—18 D.

TĖMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyj.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIMIMO VALANDOS: 8—10 iš ryto, 3—4 po piet, 7—8 vakare.
50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Peoples telephone 1585. Bell telephone 756.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,
POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apielinkėje.

Norinčius priėma mokyti ant fotografo. Visi lietuviai privalo traukti savo paveikslus pas viengentį.
9 WILLIAM ST. PITTSBURGH, PA.

FABIOLĖ,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 S. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryžorius Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siun-

ANTANAS PUTIRSKAS,
144 W. Market Street, Scranton, Pa.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1006.

Senas Telefonas 659.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IŠ LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsinejusias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GE-

RIAUSIA GREITAI ATLIEKA

IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAU-
SIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

J. F. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielkų, bliūdų, stiklų, puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

**Wilkes-Barre Deposit & Savings
BANK,**

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVIRŠIS \$375.000.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, su-
batomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausią Lietuvišką Banką Scrantone ir Viseje Aplinkineje

Agentūra laivakorčių ant Geriausiu Linijų

Siūnčia Pinigus kas dieną in visas dalis sviete; taip-gi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose

Ofisas atidarytas kas dieną nuo 8-tos iki 9- val. vak.

Nede eje: nuo 10-tos iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių
ir svietišku knygų visokiose kalbose

TELEFONAI: Naujas 808 — Bell 662

TAUTIETI! Jei nori išsigerti stikla
puikąus šalto alaus, tai užėik in**CLIFFORD HOTEL,**

JUOZAS RICKIS, SAVININKAS,

781 Clifford Ave., kampas Henry St., Rochester, N. Y.

TELEFONAS HOME 5672—X.

Iš kitur pribuvusiems Broliams Lietuviams suteikiu naudingus patarimus.